

Land til By. Den syntes han ikke, der var nogen Betænkelse ved. Han sagde, at der var ikke mere Betænkelse ved den her i Landet end andre Steder. Nej, det har jeg heller ikke sagt, men jeg tror ogsaa, at man andre Steder er bleven meget betænkelig derved, og da vi netop med Hensyn til Landbruget i det hele og store have haft en anden Udvikling end andre Lande og en Udvikling, som jeg tror er langt sundere og gavligere for Landet som Helhed, idet vi i Modsætning til vore Nabolande ikke have indført Landbrugsbeskyttelse, men baseret vort Landbrug paa den store Produktion og den store Eksport, saa var det jo i og for sig ikke urimeligt, om vi ogsaa med Hensyn til Landbrugets Evne til at holde paa sine Folk kunde komme til at indtage en anden og bedre Stilling end andre Lande, og jeg mener nu, vi kunne det, naar vi lovgive fornuftigt og paa alle Maader hjælpe til at støtte Bestræbelserne for at skaffe saa mange selvstændige Brug paa Landet som muligt. Det er derfor, jeg har forelagt dette Forslag, som det glæder mig har faaet saa megen Tilslutning heroppe.

Saa kom det ærede Medlem — det er en lille Digression — igen ind paa sit Yndlingstema, Toldreformen. Næsten hver Gang jeg kommer op i dette Ting, har jeg den Glæde, hvad enten Anledningen er den ene eller den anden, at faa mig en lille Diskussion med det ærede Medlem om dette Emne. Naar selve Toldreformen endelig en Gang naar herop, glæder jeg mig til, at det ærede Medlem og jeg kunne faa diskuteret det til Bunds, for i Dag vil jeg lade det ligge.

Estrup: Jeg har, som den ærede Minister meget rigtigt bemærkede, erkendt, at vi ikke have noget legalt Skel mellem større og mindre Ejendomme her i Landet, men det var med en Beklagelse, jeg udtalte det. En legal Begrænsning kan skabes og kan og maa skabes i denne Lov, hvis den i Virkeligheden skal beskytte Bøndergaardene. Jeg har den fuldeste Tillid til, at hvad den nuværende Finansminister har udtalt her, er hans Mening og hans Hensigt, men det er ikke Sikkerhed nok i et saa vigtigt Spørgsmaal som dette. Ministeren er dødelig ligesom alle vi andre, og hans Eftermand kan have den stik modsatte Mening og beskytte de store Ejendomme og lade det gaa ud over Bøndergaardene. Altsaa vil jeg haabe, at man, naar man er enig

i min Grundbetragtning her: ikke ved kunstige Midler, ved Statstilskud at befordre Tilbagegang i Bøndergaardenes Tal og Omfang, saa ogsaa vil søge at finde en legal Begrænsning for, hvad der skal kunne drages ind under Lovens Begreb: større Landejendomme.

Første Viceformand (Madsen-Mygdal):

Jeg tror at handle i alles Interesse, naar jeg udtaler Ønsket om, at det maa lykkes at tilendebringe Forhandlingerne om den foreliggende Sag i dette Møde. Da der endnu er nogle Talere indtegnede, vil jeg derfor gerne henstille til disse saa vidt muligt at indskrænke sig til korte Bemærkninger.

Dalsgaard: Jeg skal gerne rette mig efter Formandens Ønske og fatte mig kort.

Jeg vil først takke den højtærede Finansminister for det Svar, han gav i Dag til Oplysning om det af mig i Gaar fremdragne Spørgsmaal. Lovens Regler skulle altsaa forstaaes saaledes, at de i den omhandlede Foreninger ikke blot maa sælge Jord udelukkende til Oprettelse af mindre Brug, som det hedder i § 1, men ogsaa til Sammenlægning med tidligere eksisterende Brug. Det glæder mig, at den højtærede Finansminister vil have dem forstaaede paa denne Maade, for det er sikkert nødvendigt, om det skal kunne betale sig at udstykke en større Ejendom, da de fleste Ejendomme af denne Art have deres Jord liggende saaledes, at de ellers vanskeligt kunne sælges til rimelige Priser. Da vi have faaet denne Udtalelse fra Ministerens Side og have den i Tidenden, er det maaske ikke nødvendigt, at der kommer en forklarende Tilføjelse ind i Loven, men det skal jeg for øvrigt ganske henstille.

Mellem den højtærede Finansminister og mig er der heller ikke meget delte Meninger med Hensyn til de 35,000 Kr. i § 3. I Realiteten ere vi enige. Men jeg tror fremdeles, det kan være rigtigt, at den Opfattelse bliver tydeligere udtalt i Loven, at smaa Foreninger kunne vente at slippe igennem med en mindre Sum end 35,000 Kr. Jeg henstiller ogsaa dette til nærmere Overvejelse.

Maa jeg bemærke overfor min ærede Kollega for 8de Kreds (Kristensen), der polemiserede mod mine Udtalelser angaaende Forholdet mellem Kommunernes Inddragning paa dette Omraade og Genneførelsen af almindelig kommunal Valgret og ikke troede, at der kunde være